

8è recorregut

La ruta de les fonts

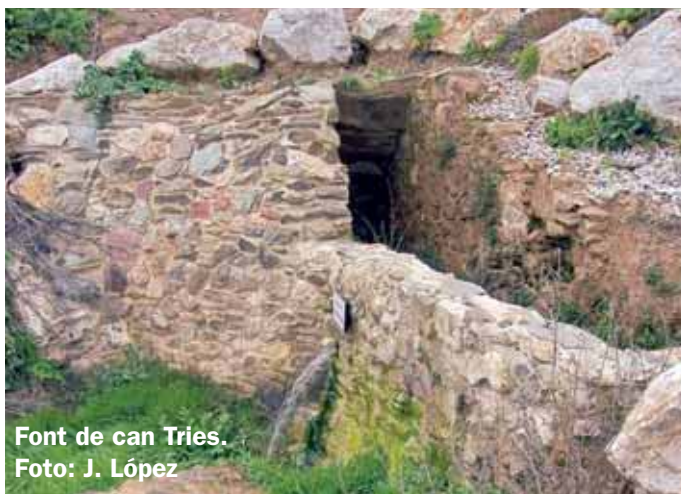
Desnivell..... 446 m (positius)
 Dificultat..... baixa (llevat d'algun tram)
 Recorregut..... 12,470 km
 Temps caminant.... 3 h 40 min
 Ciclable..... 93%. Del km 5,770 al 6,220 cal dur la bici a coll. Hi ha algun altre tram de roca
 Camins..... majoritàriament, bons

Ruta (km)	temps (h:min)	altitud (m)
0,000 Sortida: rotonda situada al final de l'avinguda de la Riera de Sant Llorenç al carrer de Joan I.	0:00	38
Situats a la rotonda, anem en direcció a Viladecans per l'avinguda de Miguel de Cervantes. Al cap de poca estona hem de girar a l'esquerra, seguint per una pista ampla en direcció a la masia-restaurant Can Feral.		
0,152 A la nostra esquerra queda un gran recollidor d'aigua de les rieres, la denominada bassa de laminació de la riera de Sant Llorenç. De fet, és una resclosa que atura les avingudes en cas d'aiguat. Creuem un torrent per un primer pont.	0:03	46
0,430 Al cap de pocs passos, creuem un altre torrent, també per un pont. Cal parar atenció, i girar a l'esquerra pel costat d'una cadena.	0:08	57
0,510 Seguim doncs per una pista diferent. A mà esquerra, a l'altra banda de la riera, es veu el barri de can Tries. Trobem una cadena, però seguim recte.	0:10	58
0,750 Ens trobem sota la masia de can Tries, adaptada com a restaurant (denominat ara Can Feral). Aquesta masia va donar nom al barri gava-nenc que s'estén a l'altra banda de la riera. A l'entrada del restaurant es conserven quatre columnes de	0:16	53

pedra vermella que procedeixen de la desapareguda ermita de Sant Llorenç, que estava situada a prop, i que va donar nom a la riera. Trobem una altra cadena, i seguim uns metres més. Hem creuat la divisòria entre els termes municipals de Viladecans i Sant Climent de Llobregat.

0,890 Girem a l'esquerra, de baixada. 0:19 51

0,910 Ens trobem davant de la restaurada font de can Tries, que raja contínuament. No es tracta d'una font natural, sinó de la sortida d'una antiga mina d'aigua excavada sota terra a finals del segle XVIII, i que subministrava aigua a un molí fariner avui desaparegut. També va subministrar aigua, durant dècades, al poble de Gavà, fins que fou abandonada als anys quaranta del segle XX. L'aigua d'aquesta mina, segons els antics, era la més bona de tota la contrada. Part de la mina va ser destruïda a inicis del segle XXI per construir la gran bassa de laminació, però en aquest punt hom va obrir una petita sortida que permet fluir l'aigua. Antigament, aigües avall, hi havia hagut una altra sortida que fornava d'aigua al barri de can Tries, d'aquí el nom de la font.

Font de can Tries.
Foto: J. López

0,930 Deixem la font i retornem a la pista tot fent un gir a l'esquerra. Seguim recte. 0:20 46

0,970 Pasem pel costat d'una torre elèctrica, que ens queda a la nostra esquerra. Seguim recte. 0:21

1,010 Trobem una cadena que barra el pas als vehicles. Hi passem pel costat i seguim recte. Creuem una pista. 0:22 55

1,080 Trobem una torre elèctrica a la nostra esquerra. Seguim recte, amb tendència a l'esquerra. Al cap de poca estona desemboquem en una pista. Hem de seguir recte. 0:24 68

1,210 Cruïlla. Girem a l'esquerra i seguim per pista encimentada. 0:26 55

1,390 A pocs metres trobem un pilonet cilíndric de fusta, amb un senyal groc. Deixem el camí encimentat i seguim pel camí de l'esquerra. Hi ha un altre pilonet cilíndric de fusta. 0:30 67

1,470 Trobem una petita esplanada. Seguim el camí amb tendència a l'esquerra. A la dreta es divisen uns corrals. 0:31 73

1,560 El camí discorre entre pinedes i una vegetació espessa en què hi predomina el càrritx. Desemboquem en un altre camí més ample, i girem a l'esquerra. Als arbres hi ha algun senyal pintat de color taronja i groc. 0:33 73

1,680 Camí a l'esquerra, que ignorem. 0:35 72

1,810 Seguim caminant envoltats de vegetació espessa, enmig de pins i d'altres espècies. El camí és evident i no mostra cap dificultat, llevat d'algun pi caigut per les ventades de gener del 2009. 0:36 79

Troblem una cruïlla, i hem de seguir recte (pel GR-92). Hi ha uns rètols metàl·lics col·locats en un pal cilíndric. El camí es ample; de fet, és una pista forestal.

- 2,260 Al cap d'un moment, la pista fa un revolt bastant pronunciat i deixa una petita esplanada a la dreta. Allà hi ha un pilonet cilíndric amb unes lletres gravades on s'indica la font del Mas Vilar. Just al costat hi comença un senderó, que seguim. 0:42 97
- 2,450 El senderó és estret, i els voltants, tupids de vegetació. Al cap de poc, fem cap a un petit replà i, a mà esquerra, uns metres per sota del nostre nivell, s'aprecia la font. 0:45 96
- 2,630 Hi baixem per unes escales artesanals fetes de pedra, agafant-nos a una barana de fusta. Travessem una riereta (el capçal de la riera de Sant Llorenç) i trobem la font del Mas Vilar. Malgrat el rètol que hi ha, tot convida a fer un xarrup d'aigua. 0:47 104

Font del mas Vilar.
Foto: J. López

La font és al final d'una petita mina excavada a la terra que recull l'aigua filtrada al turó de Rocabruna. Per la forma constructiva, va ser oberta a finals del segle XVIII, i la font restaurada el 1936. Als anys vuitanta havia quedat colgada de fang i terra, fins que al llarg del 2009 els voluntaris del Grup Ecologista Quercus i la Unió Muntanyenca Eramprunyà la van trobar, netejar i condicionar, per donar el magnífic aspecte que té avui en dia. La placa amb el nom de la font va ser iniciativa de l'Escola de Ceràmica de Gavà. A l'altra banda de la riera encara es pot veure una placa amb lletres blaves de disseny noucentista datada l'any 1924, que convida a respectar l'indret.

- 2,650 Retornem al petit replà i des d'aquí fem marxa enrere fins a retrobar la pista i el pilonet indicador. 0.48 99
- 2,850 Estem al mig del revolt, i hem de seguir la pista a mà dreta, en direcció a ca n'Amat (pel sender GR-92). En fer el revolt, hem travessat la divisòria dels termes municipals de Sant Climent i Gavà. Al cap de poca estona ja passem a tocar d'un dels edificis de la colònia Amat. Girem a la dreta fins aconseguir l'esplanada. 0:55 96
- 3,180 L'esplanada està envoltada dels edificis de ca n'Amat. Aquest mas és molt antic, i en època medieval se'l denominava Gili Tou. A l'època moderna va passar a mans de la família Ros, una pubilla dels quals, a mitjan segle XVIII, enllaçà amb els Amat, que encara en són els propietaris actuals. La gran masia que avui podem veure a migdia va ser aixecada per Joan Amat i Ros, l'any 1741. Són remarcables el magnífic til·ler de l'entrada i un castanyer d'índies que hi ha ben a prop, tots dos arbres singulars del nostre terme. 1.00 98

Ca n' Amat.
Foto: J. Campmany

L'any 1898, el propietari del mas va aixecar diverses cases amb apartaments, destinades a famílies barcelonines que hi venien a estiuejar. El conjunt va passar a denominar-se Colònia Amat i, als anys vint, era un dels indrets d'estiueig més selectes de la burgesia barcelonina. El 1914 s'hi va construir una pista de tennis -el primer equipament esportiu de Gavà- i poc després un minigolf, les restes del qual es poden veure a una banda de l'esplanada central.

Un cop situats en aquesta esplanada, hem de fer un gir a l'esquerra i seguir la pista en direcció migdia.

3,200 A poques passes, a la nostra dreta, hi ha una ermita particular, dedicada a la Mare de Déu de la Salut, que actuava de capella de la colònia d'estiuejants. Unes passes més enllà, trobem una cadena. 1:00 100

Al cap de poc de seguir la pista, a l'esquerra, hi desemboca un altre camí, que ignorem. Més endavant s'ajunten dos camins amb biaix, un per cada costat. Seguim recte, amb lleugera pujada.

3,460 Anem seguint per la pista fins que 1:40 102

ens trobem, a la dreta, una petita esplanada. Uns metres més amunt hi ha una edificació cilíndrica en forma de torre. Es tracta de la tremuja o torre de descàrrega de les mines de ferro que hi havia en una cota superior. Antigament, per uns rails, les vagonetes que sortien de la mina portaven el mineral fins a la part superior de la tremuja, i d'aquí es carregava en els carros que venien per la pista on estem ara. El mineral de ferro de Gavà s'utilitzà, l'any 1859, per alimentar una fundició siderúrgica a Sants. Més endavant, era exportat per la platja de Gavà cap a Marsella, i utilitzat com a llast per als vaixells que sortien de buit del port de Barcelona.

Cal deixar la pista i agafar el camí de l'esquerra.

3,810 Anem baixat i, al cap de pocs metres, travessem una riera. A mà 1:10 119

Tremuja de les mines de ferro.
Foto: J. Campmany

Font de l'Avellanosa.
Foto: J. López

esquerra, una rajola ens indica que estem al costat de la font de l'Avellanosa. S'hi accedeix baixant unes escales artesanals amb un passamà de fusta. La font va ser restaurada l'any 2007 pels voluntaris del Grup Ecologista Quercus.

3,860 Retornem a l'esplanada de la pista i 1:11 113
d'aquí tornem per on hem vingut, en lleugera baixada. A la primera cruïlla que ens apareix al davant, on desembocquen dos camins en biaix, seguim el de la nostra esquerra, que fa una lleugera pujada.

4,250 Trobem un camí a la nostra esquer- 1:17 102
ra, que va a les mines de ferro que esmentàvem abans. L'ignorem i seguim recte. Al cap de poc hi ha una cruïlla i girem a l'esquerra, ignorant per tant l'altre camí que tenim al davant. Hi ha molta vegetació, amb algun arbust que colpeja els braços.

4,910 De cop i volta, el camí es divideix en 1:28 112
dos. Seguim pel camí de la nostra esquerra, que també resta un xic tapat. Això no obstant, és transitable i ciclable. Al cap de poca estona, girem a la dreta, per un baixador estret, i relliscós a causa de la humitat. S'evidencia que no gaire lluny hi ha d'haver una font.

5,070 Un cop baixat el camí, girant a 1:31 129
l'esquerra i a poques passes, tenim la font del Ferro. La seva aigua, que en filtrar-se per la muntanya ha travessat els filons de ferro, és ferruginosa i, segons diuen, té propietats curatives. Va ser analitzada per primer cop pel doctor Francesc Sanponts, l'any 1791. Aquest científic il·lustrat va ser el primer que va construir una màquina de vapor a Catalunya.

5,110 La font raja molt poc, però sempre 1:32 124
ha estat igual, i no s'ha vist mai seca. El color de l'aigua és marronós, propi del mineral i rocam d'aquesta muntanya.

Fem un tastet i continuem per un senderó que surt de davant la font, que desemboca a la pista principal (sender GR-92). La seguim tot fent un gir a l'esquerra.

Font del Ferro.
Foto: J. López

Detall de la font del Ferro.
Foto: J. López

- 5,170 Seguim doncs per pista principal, 1:33 121
amb lleugera pujada. Al cap d'una
estona ens trobem amb una esplanada i un revolt. La pista continua,
però a la nostra esquerra hi ha uns
rètols metàl·lics indicadors de camins,
amb un pal cilíndric, que assenyalen en direcció a un caminet
que comença allà. Hem de seguir
aquest caminet, que és també con-
tinuació del GR-92 (marques vermelles i blanques).
- 5,770 El camí ens du a una altra font. 1:45 159
Comença amb lleugera pujada que,
com més avancem, més forta es fa,
i s'acaba gairebé havent de grimpar
als últims metres. El camí és molt
tupid de vegetació a banda i banda.
Aquest tram no és recomanable per
a BTT, ja que cal carregar la bicicleta
a l'espatlla; una possibilitat és
deixar la bicicleta a l'esplanada i arri-
bar a la font a peu. Hi ha uns 100 m.
Després es pot reprendre l'itinerari
retornant a l'esplanada i corrent
fins a Bruguers tot seguint l'itinerari
núm. 11 d'aquest llibre, cosa que
afegeix una volta de 2,200 km. Els
que anem a peu seguim amunt pel
senderó. Al cap de poca estona hi ha
a mà dreta un baixador amb escales.
Hi baixem. Hem arribat a la font de

**Font de la Salamandra o de
can Ramoneda. Foto: J. López**

- la Salamandra o de can Ramoneda,
decorada amb una bigarrada cape-
lleta i una imatge del Sagrat Cor.
- 5,880 Després de tocar l'aigua i fer un tas- 1:47 168
tet, tornem al senderó; seguim amb
pujada, cada cop més accentuada,
i, de sobte, ens trobem amb uns
pins immensos caiguts per les ven-
tades de gener de 2009. Hi passem
ben ajupits per sota amb les mans
gairebé a terra.
- 6,150 Seguim el senderó GR-92. Ara ens 1:53 215
ve una pujada curta però empinada.
Caldrà agafar-se a algun matoll per
poder avançar. Quan la pujada per fi
s'acaba, s'arriba a un passadís en-
cimentat. A l'esquerra hi ha un piló
de fusta amb el senyal blanc i ver-
mell del GR-92. Som a Rocabruna.
Girem a la dreta.
- 6,220 Travessem la carretera de Gavà a 1:56 240
Begues pel costat de l'antic restau-
rant de les Fonts de Bruguers, nom
que fa referència a la font que aca-
bem de veure.
- 6,340 Girant a la dreta, anem en direcció 1:58 241
a l'ermita de Bruguers. Al cap de
pocs moments ja som a la plaça de
l'ermita, aixoplugats sota el bran-
cam de l'immens roure que la presideix.

6,450	Aquest és un lloc ideal per fer un petit respir, fins i tot prendre un cafè o un esmorzar casolà al restaurant de l'ermità. Després de recuperar forces, tornem a la carretera. La seguim de baixada, girant a la dreta.	2:00	248
6,530	Seguim avall pel costat de la carretera. Cal parar compte, ja que no hi ha un bon camí, i el perill és evident. És el tram de carretera més perillós, ja que és un dels únics trams en què els vehicles poden fer l'avançament. Al cap de poca estona, i a la dreta, comença una pista, però ens trobem amb una porta metàl·lica amb reixa i uns grans rocs. Hi passarem molt justet pel costat. La tanca delimita la propietat de can Mas de Bruguers, una antiga masia medieval que, molt reformada, encara es manté dempeus i senyoreja aquesta part de la vall.	2:05	
7,430	Camí a l'esquerra, que ignorarem. Si el seguíssim aniríem a parar al torrent de les Comes, que es forma sota el fondal de Bruguers, i a una sèrie d'edificacions i coberts d'on es capta aigua: l'antiga font Bonet. Aquesta aigua es comercialitzava envasada als anys vint del segle XX sota el nom <i>Aguas de Brugués</i> . No saltres seguim per la pista.	2:18	185
8,080	Al cap d'una bona estona, arribem a un lloc fotogràfic per excel·lència: ens trobem sota la roca del Migdia i, com a fons del panorama, veiem despuntar dalt de tot el castell d'Eramprunyà i, a mig vessant, la roca Foradada.	2:27	175
8,610	La pista és vermellosa i la roca és de pedra rodana, gres vermell que serveix per fer moles, característic de la zona. Girem a la dreta.	2:34	194
8,980	Creuem una línia d'alta tensió.	2:40	189
9,600	Dipòsit vell d'aigües de la Sentiu	2:51	213

	(en desús). Va ser construït el 1973 per abastir aquesta urbanització.		
9,660	Donem un quart de volta entorn del dipòsit en direcció a les agulles del rellotge i cerquem el camí que surt a la dreta, de baixada. El seguim.	2:52	206
9,690	El camí, en alguns trams, discorre paral·lel a la línia elèctrica. Al cap de poca estona, creuem per sota de la línia d'alta tensió.	2:52	205
10,120	El camí es divideix en dos. Seguim pel de l'esquerra.	2:59	169
10,290	El camí esdevé bastant pedregós. Passem per sota d'una torre d'alta tensió.	3:02	155
10,450	Atenció, hi ha un mal pas de roques, amb molt de pendent, esglaonat i deforme (els que vagin en BTT hauran de baixar de la bicicleta). Al cap de poca estona, tornem a passar per sota d'una torre d'alta tensió. Albirem les ruïnes de can Flocant, a mà dreta. No hi arribem. Si seguíssim enllà, arribaríem a una fondalada, a mà dreta, tancada per una reixa. Allà dins hi ha un antic abeurador per als ramats transhumants, la Beurada del Senyor, que s'abasteix d'una surgència natural.	3:05	149

El mal pas de roques.
Foto: l'autor.

- 10,600 Girem a l'esquerra, i agafem un altre caminet que s'enfonsa a la vall. 3:08 133
- 10,750 Camí envoltat de pins, càrritx i altres matolls, amb alguna alzina. Apareix una petita esplanada amb grans soques tallades de pins. A mà esquerra surt un caminó cap a una cucona oberta a la roca, protegida per una reixa: aquesta és la deu principal que alimenta la riera de la Sentiu. Hi raja un doll d'aigua abundant, fins i tot en els estius més calorosos. Recull l'aigua drenada per tot l'esperó rocallós d'Eramprunyà, el pujol Blanc i el turó de la Sentiu.
- Tornem a l'esplanada i seguim endavant. Ens apareix una caseta de captació d'aigua, que queda a la dreta. Aquesta captació va ser autoritzada pels barons d'Eramprunyà l'any 1751. Se'n conserva l'escriptura.
- 11,230 De la caseta de captació surt un tub soterrat que condueix l'aigua en la mateixa direcció que estem seguint. A voltes el tub de ciment apareix a la vista. 3:15 90

- 11,310 Trobem una pista (camí de les Masies) en un revolt. Travessem, a mà esquerra, la riera de la Sentiu. Seguim cap a l'esquerra. 3:17 88
- 11,370 Bassa i font de la Sentiu. La bassa queda a la dreta, uns metres per sota del nostre nivell. Va ser construïda al segle XVIII, per regar els conreus i abeurar el bestiar. Als anys vuitanta va quedar colgada, fins que els voluntaris del Grup Ecologista Quercus la van restaurar l'any 2003. Hi baixem fins a tocar l'aigua. L'aigua que cau a la bassa és el sobrant de la captació que hem indicat més amunt, destinada a abastir d'aigua les masies de can Vinyes i can Dardena. 3:19 87
- 11,450 Tornem a la pista, i girem a la dreta. Al cap d'uns metres trobem la cadena que barra el pas als vehicles. Hi passem pel costat. 3:21 86
- 11,850 Comença l'asfalt de l'avinguda de la Sentiu. 3:28 83
- 12,160 Parada d'autobús de l'avinguda de la Sentiu. 3:34 79
- 12,470 Fi del recorregut. 3:40 50

